

тогава товарътъ въ началото и края на избрания периодъ ще се изрази въ следнитѣ цифри:

	Презъ 1901 год.	Презъ 1911 год.
Разтоварени стоки		
На Черноморскитѣ пристанища.	100	124
На Дунавскитѣ пристанища. . .	100	270
Изобщо . .	100	196
Натоварени стоки		
Отъ Черноморскитѣ пристанища	100	147
Отъ Дунавскитѣ пристанища. . .	100	341
Изобщо . .	100	209

Цифритѣ за натоваренитѣ стоки сж по-големѣ отъ тѣзи на разтоваренитѣ.

Въ сравнение, обаче, съ общото развитие на търговаята въ Царството, търговията на добруджанскитѣ пристанища, отстѣпени на Ромъния, не се е развила въ сжщата усилена пропорция. Така отъ 1901 год. до 1911 общиятъ внось въ Царството е увеличенъ съ 185%, а общиятъ износъ — 124%, което значи, че всѣки 100 лева внось презъ 1901 сж нараснали на 285 лева презъ 1911 год., а всѣки 100 лева износъ презъ 1901 г. сж нараснали на 224 лева презъ 1911 г. Отъ съпоставката на даннитѣ се вижда, че нарастването на износа и вноса презъ горнитѣ пристанища на отстѣпена Добруджа сж величини по-малки.

Сжщото се потвърждава и при споставката съ цифритѣ за разтоваренитѣ и натоваренитѣ стоки отъ всички въобще пристанища въ Царството.

Въобще, развитието и значението на добруджанскитѣ пристанища е вървѣло паралелно съ общото развитие на външната търговия на Царството.

4. Кредитни учреждения

Изразителъ на вътрешнитѣ търговско-промишлени отношения се явява кредитътъ. Въ отстѣпената на Ромъния частъ отъ България има съразмѣрно прѣдставени всички учреждения, частни и обществени (държавни), които сж посветени на кредита. Българската народна банка тукъ е представена съ 6 свои агентури, а Българската земледѣлска банка — съ 9 клона. Отъ Б. н. б. сж отнети по тоя начинъ 8% а отъ Б. зем. банка 8.2% отъ тѣхнитѣ клонове или агентури.

Въ отстѣпената територия Б. н. банка нѣма свои клонове. Операциитѣ си тукъ тя извършва чрезъ агентури, учредени не отдавна. Броятъ на агентуритѣ тамъ сж 6, които презъ 1911 год. сж извършили 68,607 операции на общата сума 246,247,000 зл. лева и сж реализирали една чиста печалба отъ 309,069 зл. лв. По отношение операциитѣ, сумата имъ и чистата печалба на банката презъ с. година, тия въ агентуритѣ на отстѣпената територия съставятъ 5.1% отъ операциитѣ, 4.4% отъ сумата имъ и 5.6% отъ чистата печалба. По агентури операциитѣ, сумата имъ и реализираната чиста печалба се разпредѣлятъ, както следва:

Агентури	Брой на операциитѣ	Сума (зл. лева)	Чиста печалба (зл. лева)
Балчикъ . . .	12,797	70,946,000	139,640
Добричъ . . .	20,320	66,926,000	68,739
Крътъ-Бунаръ . .	4,213	5,602,000	—
Силистра . . .	19,577	69,497,000	92,713
Тутраканъ . . .	9,000	17,915,000	—
Каварна . . .	2,700	15,361,000	7,977
Всичко . .	68,607	246,247,000	309,069

Българска земледѣлска банка е представена въ отстѣпенитѣ земи съ 7 клона. Общиятъ брой на операциитѣ, извършени презъ течение на 1911 год. отъ тия клонове, е 56,285 на сума 62,841,000 зл. лева и сж реализирали една чиста печалба ср. на клонъ 59,159 зл. лева, когато срѣдната печалба за клонъ изобщо въ Царството е 50,625 зл. лева. Оттукъ следва, че релативно клоноветѣ въ отстѣпената територия сж реализирали по-големѣ печалба, отколкото останалитѣ клонове. Най-големѣ печалби сж реализирани отъ клоноветѣ въ Балчикъ и Добричъ. Тѣзи клонове сж едни отъ най-деятелнитѣ на Банката. По размѣра на реализиранитѣ печалби, Добришкиятъ клонъ заема 6-то мѣсто, а Балчишкия — 7-мо въ низходящия редъ на банковитѣ клонове въ Царството, които сж на брой всичко 89.

По клонове, извършенитѣ операции, сумата имъ и реализиранитѣ печалби се разпредѣлятъ така:

Клонове:	Брой на операциитѣ	Сума на операциитѣ (зл. лева)	Чиста печалба (зл. лева)
Добричъ . . .	11,157	15,057,000	127,999
Балчикъ . . .	7,661	17,808,000	116,527
Куртъ-бунаръ . .	7,292	4,492,000	63,338
Тутраканъ . . .	8,480	8,678,000	37,540
Аккъданларъ . .	7,914	3,286,000	26,297
Балбунаръ . . .	4,820	2,832,000	21,295
Силистра . . .	8,961	10,688,000	21,119
Всичко . .	56,285	62,841,000	414,115

По отношение на всички операции на Б. з. б., сумата имъ и реализираната печалба, тия на клоноветѣ и въ отстѣпенитѣ мѣста съставятъ респективно: операциитѣ 6.5%, сумата имъ 4.8%, а чистата печалба 9.6%.

Отъ горнитѣ данни може да се образува общата сума на операциитѣ, и чистата печалба на клоноветѣ и агентуритѣ на дветѣ държавни банки въ отстѣпенитѣ на Ромъния мѣста. Като рекапитулираме, получаваме.

	Операции	Сума	Чиста печалба
Бълг. н. банка .	68,607	246,257,000	309,069
Бълг. зем. банка	56,285	62,841,000	414,115
Всичко . .	124,892	309,098,000	723,184

Като се знае, че домакинствата, които живѣятъ въ отстѣпенитѣ на Ромъния населени мѣста, сж на брой 50,380, то срѣдно на домакинство ще се падатъ по 2.5 операции, на сума 6,135 зл. лв. и чиста печалба 14.35 зл. лв.

Отъ частнитѣ кредитни учреждения най-важни операции се извършватъ отъ акционернитѣ предприятия. Въ отстѣпената областъ презъ 1911 год. сж регистрирани всичко 13 акционерни банковѣ дружества, съ общъ основанъ капиталъ 4,650,000 зл. лева, отъ който напълно е внесень 3,389,950 зл. лева. Презъ сжщата година тѣзи банки сж реализирали печалба 375,186 зл. лева.